

మృతగా సాగుతున్న జీవితంలో ఆనందం ఎంత ఉంటుందా అని అంచనా వేశాడట ఓ మహానుభావుడు. అయితే, అటువంటి వాటిలో జీవితాలే రోపించాయని తెలిసిందట. ఇటు జీవితానికి — అటు ఆంతర్యానికి మధులు దిగించినప్పుడే కనీసం ముడుతైనా రెక్కించుకోగల ఓర్పు జీవితోను, అవకాశం కాలంలోను ఉంటుంది.

మగధనిద్రలో ఆలోచనలను పూసలలా మెదడులోకి ఎక్కించి మరల వాటిని ఒక్కసారి బయటకు కుమ్మరించి లేచి కూర్చున్నాడు ఏ. రాజా ది. ఏ. అతను లేచి కూర్చోగానే క్రిందగదిలోని గడియారం వదకొండు సార్లు మోగి కునికిపొట్లు పడసాగింది. ఆకలకు, అనుభవాలకు అలవాటుపడిన జీవితంలోంటే దుప్పటి మీద పొతుతున్న నల్లి కాలాన్ని, కాలాన్ని గమనించి వదలిన ఏ. రాజా కాయాన్ని తిట్టుకొంటూ, ఇంకా ఏదో గొణుక్కొంటూ దాక్కోటానికి పారిపోయింది.

ఏ. రాజా రైలుమేసే మరల మంచం మీద వదిలివెళ్ళాడు. నలభై కాండ్లల్ని బట్టి తన జీవితంలోనే వెలుగుతుంది కంట్రోలు చేసిన పవరుతో. అది వెలగానే దాని ముట్టూ ఓ కీటకం ప్రదక్షిణం చేయబడింది. వెలుతురును చూడగానే ఆ చిన్న కీటకానికి ఆళి . . . . చీకటిని చూడగానే పాపానికి ఆళి . . . మనిషిని చూడగానే మరో మనిషికి ఆళి . .

ఏ. రాజాకు ఆకలిగానే ఉంది. పొద్దున ఎప్పుడో పాతబడిన జేబులో చివరగా దాగిన పదినయ్యూరై నల దిళ్లలో బన కొనుక్కొని ఆళి తీర్చుకున్నాడు. కాని, శాశ్వతంగా సృష్టించబడ్డ ఈ అవసరాలు తాత్కాలికాలతో రాజీ పడలేవు. అందుకే మరల రెండుగంటలకే ఆకలియింది. దానిని మరిచిపోటానికి నిద్రపోయాడు. నిద్రను ఆలోచనలు చెడగొట్టాయి. ఆలోచనలను ఆకలి చెడరగొట్టింది.

లేచి గదిలో అటు ఇటు చూశాడు. తెరిచిఉన్న అలమారులో నర్మిఫిక్టెట్లు కొన్ని కట్టుగా కట్టి వడవేసి ఉన్నాయి. పై అలలో సాతెగూళ్లు ఎక్కువగానే నిలబడ్డాయి. క్రింది అలలో కొన్ని చిత్తుకాగితాలు, మరికొన్ని పాతపత్రికలు చిందర వందరగా ఉన్నాయి. ఏ. రాజాకు ఏమీ తోచనప్పుడు చిత్తుకాగితాలను వడవలుగా చేసి మరల వాటిని ముక్కలు ముక్కలుగా చించివేస్తూ ఉంటాడు. ఆ ముక్కలు కూడా క్రింది అలలో చోటు చేసుకున్నాయి. దానికి పక్కగా ఓ కూజా ఉంది. అందులో నీళ్లుపోసి రెండుమూడు రోజులయి ఉండవచ్చు.

వీటిన్నటిని చూస్తూంటే ఏ. రాజాకు ఆకలి మరింత ఎక్కువయింది. ఆకలితోపాటు ఆలోచనలు కూడా విండుగా చేరుతున్నాయి. తను ది. ఏ. స్వస్థయి మూడేళ్లయింది. ఇంతవరకు ఉద్యోగంలేదు. ఇంతవరకు స్నేహితుల సహాయంతోనే బ్రతుకుతున్నాడు. బ్రతకటం కోసమే పుట్టుక అయినప్పుడు అభిమానాలకు విలువ లకు ఆతని దృష్టిలో స్థానంలేదు. అందుకే వాటిని పూర్తిగా వదిలివేశాడు. అవి కావాలనుకొని వేళ్లాడి నట్లయితే ఈ ప్రపంచం తనని బ్రతకనిచ్చేదికాదు. ప్రాణం బ్రతికేవాడి చేతిలోను, జీవితం సంఘం చేతిలోను ఉంటే ప్రతివాడు కొన్నిటిని సంఘానికి తాకట్టుపెట్టి ముందుకు సాగలనుకోవలసి ఆశ్చర్యం

కాంతా కనకాలను అనుభవిస్తున్న వాణ్ణిచూస్తే, అవి లేనివాడికి అసూయ కలుగుతుంది. ఆ అసూయ అసమర్థుడి పాలిట ద్వేషంగా మారుతుంది. ద్వేషంతో మనకబారిన కళ్లకు వెలుగు కనిపించదు. చీకటిని చూడగానే పాపానికి ఆకలివేస్తుంది. మనిషిని చూచినా మరో మనిషికి ఆకలి వేస్తుంది. ఆ ఆకలి తీర్చుకోవడమే జీవిత యాత్రలోని పరమరహస్యం.

ఇప్పుడు ఏ. రాజాకు అలా అనిపించులలేదు. కడుపునిండా ఆకలిగా ఉంది. జేబులో డబ్బుల్లేవు. అయితే ఇప్పుడు ఏ స్నేహితుడి దగ్గరికి వెళ్లి ఓ అయిదు రూపాయలు అప్పు తెచ్చుకోవాలనుకోవలసింది. తనకు డబ్బు కావాలనుకొన్నప్పుడల్లా స్నేహితుడి దగ్గరికి వెళ్లి ఓ అయిదు రూపాయలు అప్పు అడుగు దానుమకునేవాడు. అయితే స్నేహితుడి గదివరకు వెళ్లి అడగలేక వెనక్కి తిరిగివాడు. తను ఎండుకు తిరిగి పోతున్నాడో, తన అవసరం ఏమిటో అర్థం చేసుకున్న స్నేహితుడు ఎంతో కొంత జేబులో పెట్టేవాడు. అప్పుడప్పుడు ఏ. రాజా అనుకోంటూ ఉంటాడు స్నేహితులు అప్పు ఇవ్వటానికే సృష్టించబడ్డారు కాబోలు అని.

ఈ అర్థరాత్రివేళ ఎవరయినా స్నేహితుడి దగ్గరికి వెళ్లాలంటే అతని అంతరాత్మ అంగీకరించులలేదు. తను కూడా కొంత సాధించాలి. మనిషి అనిపించుకోవాలి. తన జీవితంలో కొంత తీరుదనాన్ని మోసుకొని సాగిపోవాలి. ప్రపంచానికి పూర్తి విలువలు అమ్ముకోవలసి మానివేసి కొన్నిటిని తన కోసం జాగ్రత్త చేసుకోవాలి, చాలుగానైనా సరే. . . . .

ఇవన్నీ సాధించాలంటే ఏమి చేయాలో అర్థంకాలేదు ఏ. రాజాకు. మొదటిసారిగా చేసుకున్న ప్రశ్నకు జవాబు అతనికి త్వరగా దొరకలేదు. కాని దొరికిన తరువాత 'ఓన్ ఇంతేనా?' అనిపించింది. ఆ వచ్చిన జవాబు కోసం జీవితంలో మరికొన్ని విలవలను చాలుగా తాకట్టు పెట్టగలదు. ఆ జవాబుకు అర్థం దొరికితే చాలు తాకట్టు పెట్టుకున్నా వాటిని మరల తిరిగి సంపాదించ గలననే ధైర్యం ఏ. రాజాకు ఉంది.

ఆ అర్థమే అర్థం . . . . డబ్బు. అలమారువంక చూశాడు. తన జీవితానికి ఏవో విలవలు ఉన్నాయని ఆ నర్మిఫిక్టెట్లు చెబుతున్నాయి. అయితే అవి తనకు వెలుగు ఇవ్వలేవు. ఇప్పుడు వాటివంక కనీగా చూశాడు. ఆ నర్మిఫిక్టెట్లు తన దగ్గర ఉన్నందుకు తను 'అర్థం' సంపాదించలేదు. అవి కళ్లు తెరిచి చూస్తూండగా తను ఏ మార్గాన్ని అనుసరించలేదు. ఇంతవరకు అవి తన జీవితానికి తీరిన ద్రోహం చేశాయి. వెంటనే ఆ నర్మిఫిక్టెట్లను తీసి వాటివంక కనీగా

మరోసారి చూసి ముక్కలు ముక్కలుగా చింపివేశాడు. అలా చింపుతున్నంతసేపు ఇంతవరకు తన జీవితానికి అడ్డుపడిన శత్రువును పాత్య చేస్తున్నట్లుగా ఉంది. అవి ముక్కలు ముక్కలు అయిన తరువాత అతనికి ఎక్కడలేని తృప్తి కలుగసాగింది. వెంటనే వాటివంక చూచి పకపక నవ్వేశాడు కూడా.

గది తలుపులు చేరగిలవేసి బయటికి వచ్చాడు. ఇప్పుడు తను మనిషిగా బ్రతకాలంటే డబ్బు సంపాదించాలి. దానికోసం తన శరీరం, జీవితం — అంతరాత్మ లో ఉన్న ఎన్నిభాగాలు పోయినా వర్షాలేదు.

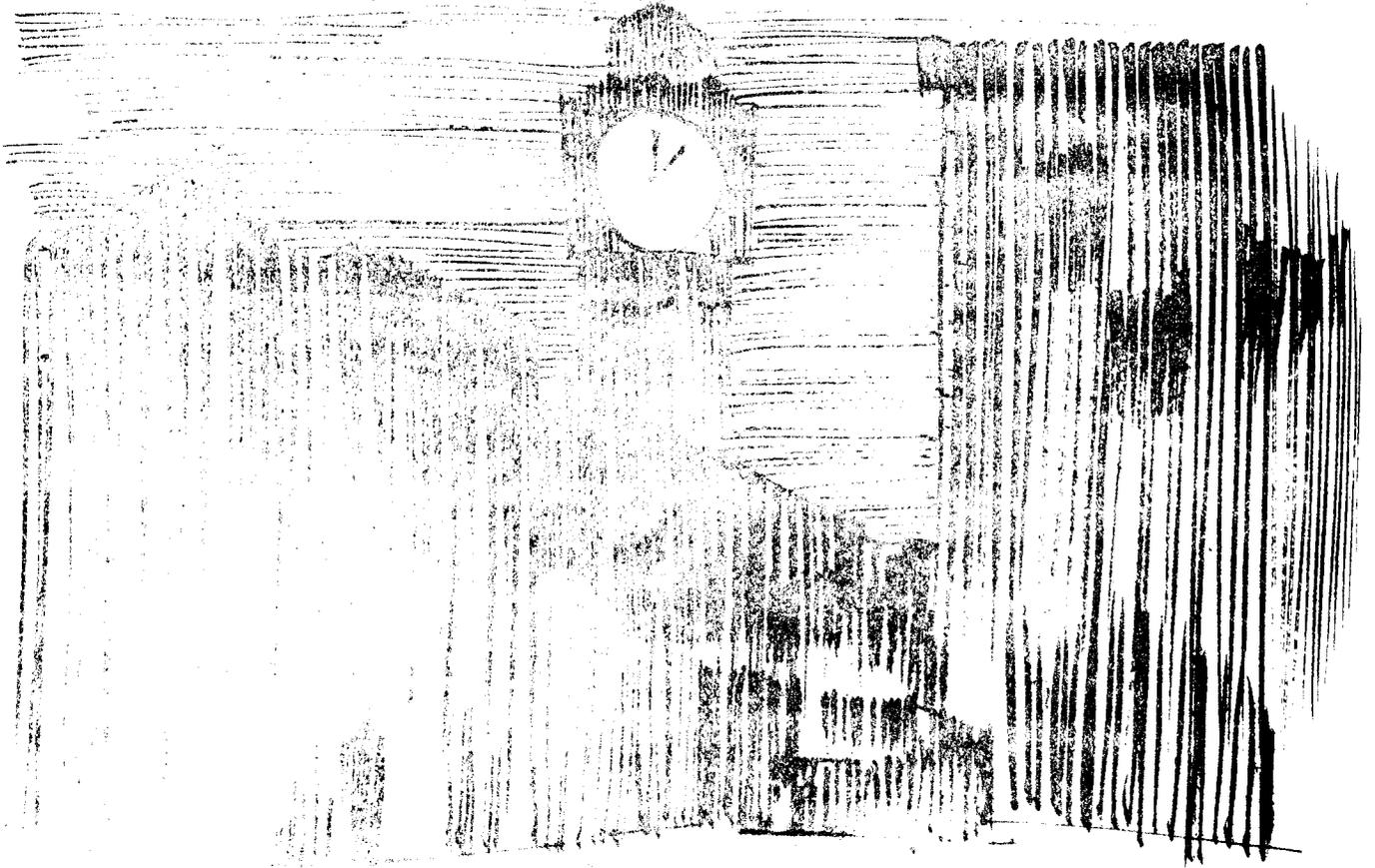
ఆ దృశ్యవిశ్వయంతోటే ముందుకు అడుగులు వేస్తూ ఓ గది ముందు అగిపోయాడు. అది ఆ ఇంటి యజమాని గది. ఏ. రాజా ఉండటానికి ఇచ్చిన గదితోపాటు బ్రతకటానికి అప్పులు కూడా ఇచ్చే మంది మనిషి. అంతటి మంచి మనిషి కూడా ఏ. రాజాకు ఒక్కొక్కప్పుడు పిచ్చివాడుగాను అమాయకుడుగాను అగువడతాడు. గది ముందు నిలబడి ఏమి చేయాలో అర్థం కాలేదు. ఈ అర్థరాత్రివేళ అతనిని లేచేడు. డబ్బు అప్పుగా కావాలని అడగడు. ఫుల్స్టిన్ పెట్టిన అలవాటును మరల సాగియడంనుకోలేదు. ఆ అయిదు రూపాయలు అతనికి వెగటుగా అగుపించాయి. కనీసం తనని అయిదు నిమిషాలన్నా మనిషిగా చేయలేని అయిదు రూపాయలు. అప్పులాంటి క్లాస్సికేషన్ తగిలించు కోటంలో ఏ. రాజాకు కోసం, బాధ రెండూ ఒకేసారి కలిగాయి. ఆ కోపాన్ని బాధను కొంచెంసేపు మరిచిపోయి గది తలుపులు తోశాడు. అవి చప్పుడు లేకుండా వెనక్కి తప్పుకున్నాయి. బయట ఉండే గదిలోకి తొంగిచూశాడు. ఇంటి యజమాని — అతని భార్య ఇద్దరూ తృప్తిగా నిద్ర పొతున్నారని ఒకే మంచం మీద. వాళ్ల రెండు శ్యాసలు ఒక్కటిగానే వస్తున్నట్లుగా ఉంది ఏ. రాజాకు. ఆ ఇంటి యజమాని మీద ఏ. రాజాకు ఈర్ష్య కలగ సాగింది. అతనిది ఇంచుమించు తన వయస్సు. అయినా తనలాగ లేదు. కాంతాన్ని, కనకాన్ని చేతిలో పెట్టుకొని బ్రతుకుతున్నాడు. తను కనీసం వాటినిద కూడా చూడలేదు.

ఆ ఈర్ష్య వనసునిండా నింపుకొని అటు ఇటు గదిలో కలయ చూశాడు. మంచానికి తలనైపున ఇవన బీరువా ఒకటి ఉంది. దానిలో చాలా భాగం ఏమి ఉందో ఏ. రాజాకు తెలుసు. ఆ ఇవనబీరువాను చూడగానే మంచం మీద పడుకున్న ఇంటి యజమాని అమాయకుడుగాను, ఆపైన మూర్ఖుడుగాను అగు పించాడు. ఇప్పుడు ఏ. రాజాకు అతనంటే అసూయ పోయింది. డబ్బున్న బీరువాను మరో గదిలో ఉంచటానికి ధైర్యంలేక పడక గదిలోనే ఉంచుకొని కావాలా కాస్తున్నాడు. డబ్బుకి వాడి జీవితానికి లంకె కాబోలు! మరోసారి మంచంమీద పడుకున్న ఇంటి యజమానివంక చూశాడు. ఆ చూస్తూనే అతడు మూర్ఖుడులా కనుపించాడు. 'లేకపోతే జీవితానికి, డబ్బుకి లంకె ఏమిటి?' అనుకున్నాడు ఏ. రాజా.

అనుకున్న వెంటనే అతనిలో కొంత ఆవేశం వచ్చింది. ముందు ఉన్న ఈ అవకాశం జారవిడుచుకొంటే మరల ఈ అవకాశం చెదికినా దొరకదు. ఆశకు అవకాశం లాభకరకు శత్రుత్వమే ఏర్పరుచుకోవలసింది. 'కొంత వరకు ఉన్న అవకాశాన్ని వినియోగించుకోవాలే తన

సుమన

అనుభవం అక్షరాలకు

ముఖ్యమం అలసమత?

వివాహవనదు ప్రణాళికాంశవ దవిపిలు, వాడంకి

శుభ్రముగా
వివాహమును
సంపాదించుటకు
14 ముఖ్యమందిలు
వివాహమును
సంపాదించుటకు

శుభ్రముగా
వివాహమును
సంపాదించుటకు
14 ముఖ్యమందిలు
వివాహమును
సంపాదించుటకు

1. వివాహమును
సంపాదించుటకు
14 ముఖ్యమందిలు
వివాహమును
సంపాదించుటకు

శాఖ:- SEENU & CO. MADRAS-21

పెద్ద కెమిస్టులు, శ్రద్ధిస్తులు అందరి ఎద్దను లెద్దున్నది
ప్రకటన G. O. Ms. No. 1121 కింద అనుమతించబడినది

మీరు మెచ్చిన

రీటా

సరికొత్త ప్లాకింగ్ లో

వస్తున్నది

ఒకరి కిరోజు సౌందర్యంచూచి మరొకరు ఇక ఎంతమాత్రం ఆనూయనదవలసిన అవసరం లేదు. రీటా వాడి మీ కురుల సౌభాగ్యాన్ని వృద్ధిచేసుకోండి.

మీ కిరోజాలు ఏవుగా, వాక్తుగా పెరిగి నిగనిగలాడుతూ మెత్తగా వుండవలెనంటే ఇంతకుమించి చేయవలసిందేమీ లేదు.

రీటా ప్రతిచోటా దొరకును

రీటా కేవల పంపదకు

బోటో గురించి మరింత వివరములు కొరకు విజ్ఞప్తి

బంపీసర అవుతుంది' అనుకున్నాడు ఏర్రాజు. వెంటనే అడుగులు చుప్పుడు కాకుండా నెమ్మదిగా వేమకొంటూ, గుండెల చుప్పుడును కూడా తగ్గించి, శ్వాస బిగబట్టి బెడ్ లైట్ ఆర్పివేశాడు. మంచం తల దిండుకింద ఉన్న తాళంపెళ్లు తీసి బీరువారోకి చూశాడు. ఆ పీకటిలో తమ చేస్తున్న పని తన అత్త కూడా చూడ లేదని వమ్మకం ఏర్రాజుకు.

ఓ వదిమివలె తరవాత బజారులో వచ్చాడు. అతని శరీరమంతా వెనుటలో తడిసింది. గుండెలు చాలా వేగంగా కొట్టుకొంటున్నాయి. కాళ్ళవేళ్ళమంచి తల వరకు మొత్తం శరీరం గజగజ వలుకుతుంది. అలాగే నడుచుకొంటూ కొంతదూరం వడిచి ఓ కునికి పొట్లు పడుతున్న లైటుకాంతిలో జేబులో ఉన్న కాగితాలను తీసి అదుర్దాగా చకచక లెక్కించాడు.

మొత్తం ఐదువేలు. . . .

జీవితంలో మొదటిసారిగా అంత మొత్తాన్ని చూచిన తరవాత తమ కూడా మనిషిగా బ్రతకవచ్చను కున్నాడు. తనను మనిషిగా మార్చానని నవ్వుకొంటున్న తనలోని దైర్యాన్నికంటే, అటువంటి పని చేయుటం పాపం అని అంతకుముందున్న భావంకంటే, ఆ ఐదువేల రూపాయలు చాలా మంచివిగాను, బలమైనవిగాను అగుపించాయి ఆ క్షణంలో ఏర్రాజుకు.

ఒక్కసారి ఈ ప్రపంచాన్ని చూచి, రకరకాల రంగులు ముఖాలలో నింపుకున్నా మనుష్యులను చూచి నవ్వాల్సివచ్చింది అతనికి. ఆ సమయంలో దేవుడు కవబడివా ఓ వంద రూపాయలు లంచమిచ్చి మరో జన్మలో లక్ష్మణివారిగా పుట్టించమని అడగాలని పించింది.

జేబువిందా డబ్బు ఉండేసరికి ప్రపంచం తన చుట్టూ పరుచుకున్నట్లుగా ఉంది. అంతకుముందు చాలా వికారంగాను, అతని ఉపాకు అందకుండాను ఉండేది. చుట్టూ ఉన్న ప్రపంచాన్ని చూచి "నేను కూడా మనిషినయ్యాను" అని గట్టిగా అరిచి వకవక నవ్వాంను కున్నాడు. ఆ నవ్వు ఎందుకుమీ మరల ప్రపంచం అడిగితే తడబడిపోతాడు ఏర్రాజు బాబు ఇచ్చుకోలేక.

వీధి పులుపు వివరివరకు వెళ్ళిన తరవాత అతనికి దడ ఎక్కువయింది. అడుగులు బరువుగా, కంఠాలు పడుతున్నాయి. తన నోకాన్ని గుమనించి ఎవరో వెంట వడిచినట్లుగా ఉంది. వెనక నిలబడి తన జేబువంక చూస్తున్నట్లుగా ఉంది. జేబువార వేయిమే తడిమి చూసుకొని వెనక్కి తిరిగి చూశాడు.

గుండె ఝల్లుమంది. అతని నీడ అతనిలాగానే వంకరగా నిలబడి ఉంది. మరి నాలుగు గజాలు ముందుకు వెళ్ళి ఆగిపోయాడు. తన నోక్కా నట్టుకొని వెనుకకు గుంజి వీపువార ఎవరో వెళ్ళిన చరిచినట్లుగా ఉంది. వెనుతిరిగి చూశాడు.

అనుభవం జీవితం మీద ముద్రవేసి భయంకరంగా నవ్వుతుంది. మరికొన్ని గజాలు ముందుకు వెళ్ళాడు. ఎవరో వెయ్యి నట్టుకొని వెనక్కి లాగారు. ఆ వేయి వదిలించుకోవాలని ప్రయత్నం చేశాడు కాని వ్యర్థమై పోయింది. కొంచెం దైర్యంగానే వెనుతిరిగి కుమలు పెద్దచి చేసి చూశాడు.

అనుభూతి తిట్టుకొంటూ ఏదో గొణుక్కొంటూ

ఉంది. శరీరాన్నించి వెనుకలు కడపగాయి. ఒంటరిగా ఉంటే ఇవన్నీ తనను బ్రతకవిచ్చవని ప్రపంచంలో చాలాదారిని వెరుగెత్తసాగాడు. కొంచెం దూరం వెరుగెత్తగానే చెవులు గింగురుమనే శబ్దం మ్రోగా ఏర్రాజు గుండెలోకి దూసుకుపోయింది.

అడుగుల వేగం ఆగిపోయింది. వేగంగా కొట్టుకొంటున్న గుండెలను ఒక చేత్తో పట్టుకొని, మరొక చేతితో వెనుకను తుడుచుకొంటూ ఆ శబ్దాన్ని అలవించుచున్నాడు.

అత్త ఎందుకో వెక్కిరిచింది. అదే శబ్దం. ఏటివచ్చింది తప్పుకొని చాలా వేగంగా పోవడంవల్లం వెరుగెత్తి మెయిన్ బాతులో వడ్డాడు ఏర్రాజు. రోడ్డుమీద కొద్దిమంది అటు ఇటు తిరుగుతున్నారు. శైట్లకాంతి రోడ్డును పూర్తిగా ముంచిస్తోంది. పండడికోపడేవ తరవాత అతనికి కొంత డైర్యం వచ్చింది. తెలికగా శ్వాస వీల్చుకున్నాడు. ఆ శ్వాసలో నమ్మకం కూడా బయటకు వచ్చింది. తను ఎదువేల రూపాయలకు అధికారి అని, తను మనిషిలా బ్రతకగలడని నమ్మకం ఏర్పడింది.

అయితే ఈ అయిదువేలు అయిపోయిన తరవాత? అనేది ఈ ఆలోచన అతనికి రానేలేదు. అంతకుముందు బ్రతకటంకోసం బ్రతుకుతున్నట్లుగా ఉంది. అయిదువేల రూపాయలు జేబులో ఉండేవరికి ఇంక మరేదో ఉద్దేశంతో బ్రతుకుతున్నట్లుగా ఉంది ఏర్రాజుకు.

జేబుమీద వెయ్యివేల ఓసారి తడుముకొని వడుస్తున్నాడు. వెంటనే ఆకలి గుర్తుకు వచ్చింది. రాత్రి వచ్చేందు గంటలవేళ ఏర్రాజుకు తినుటానికి ఏమీ దొరకవు. ఆ పైములో ఏ హోటలు ఉండదు.

ఇవి ఏం వెయ్యాలి? తన దగ్గర చాలా డబ్బు ఉన్నదనుకొంటున్న కొలది ఆకలి ఎక్కువ అవుతుంది. డబ్బు మనిషి ఆకలిని పెంచుతుందో, తగ్గించుతుందో ఆలోచించసాగాడు. రోడ్డు చివరక పాట్రోమాక్కు శైట్లు ఓటి వెలుగు తుంది.

అది చిన్న కాకాహోటలు. రోడ్డు చివరఉన్న మర్రెట్టు ప్రక్కన ఉంది. ఆ వెట్టుకింద చాలా మంది కాలంతోబాటు మిగిలిన మనుష్యులను మరిచి పోయి మూడుముక్కలాలు అడుతుంటారు. ఏళ్లను వ్యాయం ఏమీ అవలేదు. వ్యాయం కూడా ఇటువంటి దృశ్యాలను కొన్ని చూచి తన పాతజీవితాన్ని గురించి పనికిరాని ఆశయాన్ని గురించి తలచుకొని ఏడుస్తూ ఉంది. వ్యాయానికి చిన్ని తెరవేసి, ఆ ఏడ్పును తెరచుంచి పైకి రానియకుండా చేయటం అక్కడివార్లకు అలవాటు. వాళ్లీ ఈ కాకాహోటల్ను పోషించుతారు.

ఏర్రాజు ఆ హోటల్ ముందు ఆగాడు. గాజు బీరువారో కొన్ని తినుబండారాలు అనువడుతున్నాయి. వాటిని చూడగానే ఏర్రాజుకు ప్రాణం లేచివచ్చి వచ్చింది. ఈ హోటల్ వాళ్లు మనుషులు కూడా తలలు, దోమలలాంటి వాళ్లనుకొని అకర్షించుకో లానికి తినుబండారాలన్నీ అందంగా అలంకరించుతారు. వాటిని కడుపారా తివాలనిపించింది ఏర్రాజుకు. ఒక్కసారి తృప్తిగా తిని బయటకు రావాలనుకున్నాడు.

ఆంధ్రప్రభ సచిత్ర వారపత్రిక

కీలక దీపావళి కథల పోటీ

ప్రతిసంవత్సరంవలెనే ఈ కీలక దీపావళి సందర్భం లోనూ ఆంధ్రప్రభ సచిత్ర వారపత్రిక కథల పోటీ నిర్వహిస్తుంది.

ప్రస్తుత దీపావళి కథల పోటీలో 3,000 రూపాయల బహుమతులు అందజేశాము. రచయితలకు, రచయిత్రులకూ ఇతోధికమైన ప్రోత్సాహం కలిగించాలనే సంకల్పంతో ఈ సంవత్సరం దీపావళి కథల పోటీకి 4,000 రూపాయల బహుమతులు ఇవ్వడానికి నిశ్చయించాము.

రచయితలు, రచయిత్రులూ ఈ అవకాశం వినియోగించుకొనవలెనని, పాఠకులకు ఉత్తమమైన కథలు అందజేయాలనే మా కృషి విజయవంతంగా వెరవేరడానికి తోడ్పడాలని కోరుతున్నాము.

- మొదటి బహుమతి రూ. 2000
- రెండవ బహుమతి రూ. 1500
- మూడవ బహుమతి రూ. 500

దీపావళి కథల పోటీ నిబంధనలు

1. ఇతివృత్తం ఆంధ్రుల జీవితానికి సంబంధించినదై ఉండాలి.
2. స్వీయ రచనలేకాని, అనువాదాలు పంపరాదు.
3. రచన అకలాపు (12x8 అంగులాలు) పైజాలో 12 పేజీలకు మించరాదు.
4. ఏరాలో కాగితానికి ఒక పక్కనే వ్రాయాలి.
5. బహుమతి పొందని కథలలో యోగ్యమైనవానిని ఆంధ్రప్రభ సచిత్ర వారపత్రికలో ప్రచురించే హక్కు మాకు ఉన్నది.
6. పోటీకి రచన పంపేటప్పుడు కవరు మీద 'దీపావళి కథల పోటీకి' అని స్పష్టంగా వ్రాయాలి.
7. పోటీకి పంపిన కథలను ఏ సందర్భం లోనూ తిప్పిపంపించడం జరగదు.
8. ప్రచురణకు ఏ కలం పేరో ఉపయోగించినా తన అసలు పేరును విధిగా వ్రాయాలి.
9. రచనలను 'ఏడిటర్, ఆంధ్రప్రభ సచిత్ర వారపత్రిక, ఎక్స్ప్రెస్ వస్టేట్స్, మద్రాసు-2' కు పంపాలి.

బహుమతి పొందిన కథలను ఆంధ్రప్రభ సచిత్ర వారపత్రిక దీపావళి ప్రత్యేక సంచికలో ప్రచురించగలము

కీలక దీపావళి కథల పోటీకి రచనలు మాకు చేరవలసిన ఆఖరు తేది

1968 ఆగస్టు 5

దబ్బును మరోసారి తడుముకొని.

పీకటిలో ఆత్మను, ధర్మాన్ని మోసగించి పది నిమిషాలు కష్టపడి సంపాదించినదానితో చాలా తృప్తిగా ఉన్నట్లుగా అనిపించింది ఆతనికి.

హోటల్లోకి వెళ్ళపోతున్న ఆతని కాళ్ళు ఒక్కసారి ఆగిపోయాయి.

“బాబూ” అన్న కేక వక్కనుంచి వినిపింది.

వక్కకు తిరిగి చూశాడు. బిచ్చగాడు ఒకడు నిల్చుని ఉన్నాడు. అంతకుముందు ఏర్రాజుకు వాడు చాలాసార్లు కనబడ్డాడు. అప్పుడు ఏర్రాజుకు వాడు తనలాంటి మనిషిలా కనబడ్డాడు. అయితే ఇప్పుడు బిచ్చగాడిలానే అగుచుకున్నాడు.

ఏమిటన్నట్లు చూశాడు వాడివంక. ఆ చూపులో ఉప్పు గర్భం ఆ బిచ్చగాడిని కొన్నివేలమంది ముందు కొన్నివేల సార్లు అనుభవమయి ఉంది.

“పదిపైసలు ఇచ్చినచోడి బాబూ, ప్రార్థు టినుంచి తిండిలేదు.”

జేబులో చేయి పెట్టాడు ఏర్రాజు. కాగితాలు చాలా మెత్తగా తగిలాయి. వాటిలో ఒకటి తీసి ఇద్దామనుకున్నాడు. అయితే వాడు పలికిన ఒక్క వాక్యానికే కాగితం దావంగా ఇవ్వటానికి ఆతని మనసు అంగీకరించలేదు.

“సువ్వు బిచ్చగాడివి ఎందుకయ్యావురా?”

బిచ్చగాడి ముఖంమీద సవ్వు వీరసంగా వెలిగింది. గడ్డం దట్టంగా పెరిగి, ముఖంమీద పడిన ముడుతలలో ఎంతో అనుభవం దాచుకున్నాడు వాడు. ఆకస్మాత్తుగా ఎదురుగా నిలబడిన మనిషి అడిగే ప్రశ్న విని వాడు నవ్వుకున్నాడు. వెంటనే అన్నాడు కూడ.

“బాబూ, బిచ్చగాళ్ళు కావాలని అవరు. భగవంతుడే సృష్టిస్తాడు” అని మనుషులలో ఒక జాతి అని అర్థం పన్నేట్లుగా చెప్పాడు వాడు.

“పుట్టించేటప్పుడే భగవంతుడు ఇలా చేయరా అని రాస్తాడా ఏమిటి?” ఏర్రాజు ఈ ప్రశ్న అడగాంసుకోలేదు. అయినా అడిగేశాడు.

“అంతేబాబూ. పూర్వజన్మ సుకృతాన్నిబట్టి కూడా ఈ జన్మలో పుడతాము.”

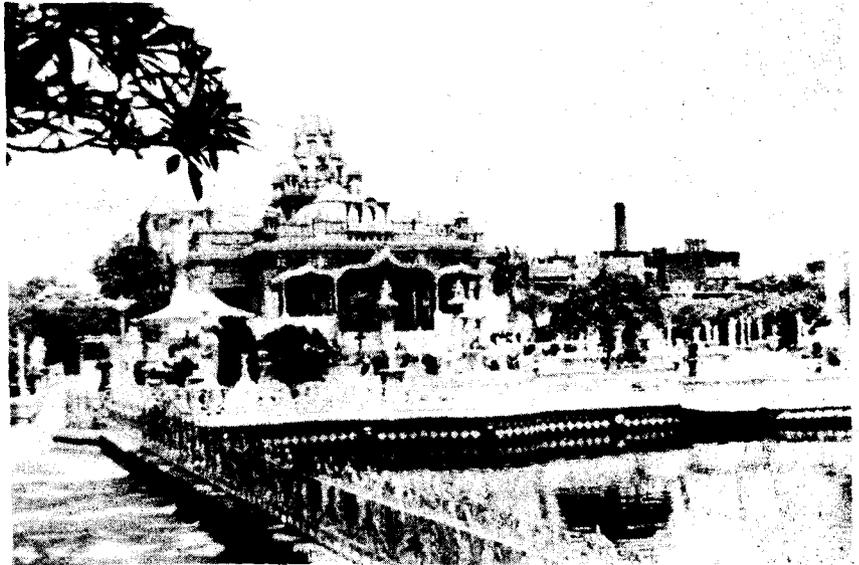
ఈ వేదాంతం ప్రతి బిచ్చగాడి దగ్గర ఉంటుందనుకున్నాడు ఏర్రాజు. ఇంకా అలోచించసాగాడు. పుట్టిిన తర్వాత ఈ బిచ్చగాళ్ళు, దొంగలు, ఖాసికోర్లు, సాస్ట్రీ టీ బీబాలుగా ఎందుకు మారుతున్నారో అర్థం కాలేదు ఆతనికి. ఇందులో ఏదో రహస్యం కూడా ఉందనిపించింది.

కొన్ని రహస్యాలు మనిషికి అర్థంకావు. అర్థంకాని కొన్నిటివెంట మనిషి గుడ్డిగా పడతాడు.

బిచ్చగాళ్ళను మనుషులే తయారు చేస్తున్నారు అనే నిశ్చయానికి వచ్చేకాదు ఏర్రాజు. అయితే నిలవలు, (ఆత్మీకంగా ఉప్పు) అవకాశాలు, మామూలు మనుషులకు ఏళ్లకు తేడాగా ఉన్నట్లుగా ఉంది. “లేకపోతే పదిపైసలుకోసం తాత్కాలికంగానైనా అత్మార్థి మానాన్ని ఎందుకు అమ్ముకుంటాడు?” అనిపించింది ఏర్రాజుకు.

“పీకు అడుక్కోంటో ఆదిమానం పోటు లేదురా?”

“బ్రతుకే పోతుంటే ఇంకా ఆదిమానం ఏంటి

సుందర ఆరామజైన దేవాలయం

క్రలకల్తా మహానగరంలోని అసంఖ్యాక జైన ఆతి నిరాడంబరంగా కానవస్తాయి. ముఖమండపం దేవాలయాలలోకెల్లా, సుందర ఆరామంలో వెలసిన మండి, మధ్యమందిరంవరకు పెద్ద డోం ఉంది.

దేవాలయం ప్రధానమైంది. ఇది జైనతీర్థంకరులలో పైన చిన్న చిన్న బురుజులున్నాయి. వేటికవే ఒకచిన్న పదవవాడైన శీతలనాధునిపేర వెలసిన ఆలయం. మందిరగోపురంవలె కన్పిస్తాయి. దేవాలయ వెలుపలి

పూరు సంవత్సరాల క్రితం నిర్మితమైన ఈ భాగం, చలువరాళ్లతో అందంగా ఆలంకరించారు. దేవాలయం, జననంకీర్తనగరంలో ఒక అందమైన దాని శిల్పనైభవం ప్రపంచంలోనే అనితరంగా తోస్తుంది.

తోటలో ఉండడం విశేషం. దేవాలయఅంతర్భాగం, సౌందర్యసంపదలతో తుల తూగుతుంది. ఒక చోట పనితనంతో ఆచ్యైరువు చెందుతుండగా, మరో చోట కళాసంపద ముగ్గుల్ని చేస్తుంది. అవాక్కువగా నిలబడిపోయి, మనర్షి మనమే మరిచి, వాటిలో లీనం అయిపోతాం. కుద్యాలు, ఉపనిభాగాలు, ఆర్యీలు, స్తంభాలు, ఒకటేమిటి, అలంకరణలన్నీ కళాప్రతిభానిత్యారే. అన్నీ చలువరాళ్లతో నిర్మించినవే. శిలలపై, అద్దాలపై పనితనం, మరో

లోకానికి తీసుకువెళ్ళి, అసహజాలు సహజాలెలాఅయినవి అనిపిస్తుంది. ప్రతి స్తంభంపై నున్న చిత్రరావులు, జైనచరిత్రను, పురాణాన్ని కళ్లకు కట్టినట్లుగా చూపిస్తాయి.

ఈ దేవాలయనిర్మాత రావేబుద్రిదాస్ బహుదూర్ ఉత్తరభారతంలో శ్రీ మాలవంశంలో జన్మించాడు. ఈయన పుట్టుకలో శ్రీమంతుడు కాకున్నా, తన నిజాయితీతో, వివేకంతో, అసలకాలంలోనే సంపన్నుడు కాగలిగాడు. ఈయన నగరంలోని ప్రముఖ సగలవర్తకుడే కాదు, 1871 లో గవర్నరుజనరల్కు ముఖ్యుడైనాడు.

ఆలయ చరిత్ర: ఈ దేవాలయచరిత్ర అసక్తిజనకంగా ఉంటుంది. పూర్వం ఈ ప్రాంతంలో ఒక జైనమందిరం ఉండేది. అక్కడకు దాదాబరి మొదలుగాగల ప్రముఖజైనాచార్యులు వచ్చేవారు. శ్రీ బుద్రిదాస్, వారి దర్శనార్థం ఇక్కడకు తరుచు వస్తుండేవాడు. ఒక రోజు, ఆ పరిసరతూకంవద్ద జలచరాలకు జరిగిన అన్యాయం చూచి సహించలేకపోయాడు. తల్లి ఆనతిపై ఆ ప్రాంతాన్ని కొని, దేవాలయం నిర్మించాడు. ఇదే శీతలనాధుని ఆలయంగా గణుతికెక్కింది. శీతలనాధు డంటే జలచరాలను కాపాడే ప్రభువు అని అర్థం.

ఇచటి శిల్ప విన్నాణం: ఈ దేవాలయ నిర్మాణంలో అనుసరించిన పద్ధతులు

అఖండజ్యోతి:

దక్షిణపార్శ్వంలో వెలుగుతున్న అఖండజ్యోతుల్ని దర్శించగానే మరీ ఆశ్చర్యం వేస్తుంది. నూరు సంవత్సరాలుగా ఈ జ్యోతి అలా వెలుగుతూనే ఉన్నది. ఆ జ్యోతిపై భాగం ఈనాటికి పాగ చూరలేదు. దేవాలయంవల్లత కోల్పోయిన క్షణంలో అది పాగ బారుతుందని భక్తులు చెబుతారు.

ఈ దేవాలయానికి జైనభక్తులేకాక, అసంఖ్యాకంగా యాత్రికులు, రోజూ వస్తుంటారు ... నిదేశీయులకు పైతం ఇది దర్శనీయమే!!

సి. డి. కె. మూర్తి

బాబూ? దాని కోసం అన్నీ పదిలయ్యే వరసినదే!" అది ఎంతవరకు నిజమా అని ఆలోచించే ఓర్పు సస్సుగిల్లింది వీర్రాజులో. వెంటనే జేబులోనుంచి కాగితాల కట్టలన్నీ బయటకు తీసి అందులో ఓ అయిదు రూపాయల నోటు తీసి వాడిచేతిలో ఉంచాడు. ఫెఫెఫెమనే కొత్తనోటు చూడగానే వాడికి నోటమాట రాలేదు.

"బాబూ అయిదు రూపాయలు ఇచ్చా"రన్నట్టు కట్టం వచ్చింది వాడి కంఠంలో.

అవకాశంవీర్రాజు అప్పుడప్పుడు మనిషికి సమ్మకం కలగదు.

"సరవాలేదులే ఉంచుకో" అని ఎంతో దీమాగా అని ముందుకు అడుగులువేసి హోటల్ వైపు చూశాడు.

గుండె ఝలుమంది.

ఓ గళ్లలుంగీ, గళ్లబనియన్ ధరించిన వ్యక్తి హోటలులో కూర్చోని వీర్రాజువంక మింగేట్లుగా చూస్తున్నాడు. మీసాలు భయంకరంగా ఉన్నాయి. గిరజాలు తిరిగిన వెంట్రుకలు ఒత్తుగా ముఖంవీర్రాజు పడుతున్నాయి. కొంచెం దూరంగా పాతబడిన టేబిల్ మీద వెలుగుతున్న పెట్రోమాకు తైలు వెలుగు అతని ముఖంలో సగభాగం మీద పడుతుంది. మిగిలిన భాగమంతా చీకటిగా ఉంది. సగం లాగి వదిలిపెట్టిన టీ గ్లాసు, దానిమట్టా దోమలప్రదక్షిణం — ఆ దోమల మధ్యలోనే కూర్చోని ఉన్నాడు గళ్లలుంగీ.

ఇంతకుముందు వీర్రాజు జేబులోనుంచి కాగితాలన్నీ బయటకు తీసి బిచ్చగాడికి అయిదు రూపాయల కాగితం ఇవ్వటం చూడగానే గళ్లలుంగీ కళ్లల్లో ఆశలు అగుపడ్డాయి. ఆ ఆశలు అతని కళ్లల్లో క్రూరత్వం తెచ్చిపెట్టాయి.

అతనివంక చూడగానే వీర్రాజు కొంచెం తడబడ్డాడు. భయం కూడా కలిగింది. శరీరంలో తెలియకుండానే జలదరింపు కలగసాగింది. అప్రయత్నంగానే నాలుగైదు సార్లు జేబు తడుముకున్నాడు. ఆకలితోఉన్న పులిమిండు జీవితంవీర్రాజు ఆశ పెట్టుకొని నిలబడినవాడి మనసులా ఉంది వీర్రాజు మనస్సు. అద్దాలలో అమర్చిన తిను బండారాలు వీర్రాజువంక ఆశగానే చూస్తున్నాయి. అయితే వీర్రాజు మాత్రం వాటివంక ఒక్కసారి దయా పూరితంగా చూచి మరల గళ్లలుంగీవంక చూశాడు. గళ్లలుంగీవాలా లేచి నిలబడ్డాడు.

ఈసారి వీర్రాజుకు కళ్ళు తిరిగి పడిపోయినంత వనయింది. వెంటనే ఆకలిని మరిచిపోయి జేబుమీద వెయ్యివేసి చక్కణ అంగలు వేసుకొంటూ వెనుతిరిగాడు.

కొంతదూరం వెళ్లిన తరవాత వెనక్కి తిరిగి చూశాడు వీర్రాజు. గళ్లలుంగీ వెనకనే కొంచెం దూరంలో ఏదో తవ్వాడుతున్నట్టుగా నడుస్తున్నాడు. ఈసారి వీర్రాజుకు భయం ఎక్కువయింది. దైర్యం పుంజుకుని గళ్లలుంగీవాలా ఎదురుగానిలబడి దబాయించా లనుకున్నాడు కాని లాభం లేకపోయింది. మనిషి మనిషి వెంటాడటం ఎందుకా అని ఆలోచిస్తూ అడుగులు వేగంగా వెయ్యసాగాడు.

మనిషిని మనిషి వెంటాడుతాడు. జీవితం మరో జీవితాన్ని చుట్టూ చుట్టడానికి ప్రయత్నిస్తుంది.

అనుభూతి అనుభూతితో యుద్ధం చేస్తుంది. మనిషిని చూస్తే మరో మనిషికి ఆకలి పుడుతుంది అనేక రంగాలుగా. కాలం మనిషివంక ఆకలిగా చూడటం

పుష్టి మొదటినుంచి జరిగేదే. — ఇవన్నీ ఒక్కసారిగా గుర్తుకు వచ్చాయి వీర్రాజుకు.

తన జేబులో చాలా డబ్బు ఉంది. అయితే కొంచెం ఆకలి తీర్చుకోవడానికి అవకాశం ఇవ్వలేకపోయింది. పైగా భయం, అత్యాభిమానం ఎక్కడో ఏదో దాగి ఉందనే అపొం తెచ్చిపెట్టాయి.

మరల వెనుతిరిగి చూశాడు. గళ్లలుంగీవాలా చాం దగ్గిరకు వచ్చేశాడు. వీర్రాజు చొక్కా చెమటతో రడిసిపోయింది. తన ప్రాణాలకు ఆధారం గళ్లలుంగీ వాలా చేతిలో ఉందనిపించింది. వెంటనే తన జేబులో ఉన్న డబ్బును గళ్లలుంగీవాలాకు అగుపడేట్టుగా పారవేసి పారిపోదామనుకున్నాడు. ఇలా చేస్తే ప్రాణాలు దక్కుతాయి. ప్రాణాలకంటే విలవైనది ప్రపంచంలో లేదు. జేబులో వెయ్యి పెట్టాడు. అయితే ఆ వెయ్యి మరల పైకి రాలేదు. ఆశ అతని చేతివేళ్లను గట్టిగా పట్టుకొని వేలాడింది. ఏవేవో సంజ్ఞలు తన స్వర్ణద్యాలా తెలియజేసింది. ఆ చేతిని అలాగా ఉంచి ఇక లాభం లేదనుకొని పరిగెత్తసాగాడు. గళ్లలుంగీ కూడా తన కాయాన్ని కదిల్చి పరిగెత్తించుతూ "ఏయ్ అగో!" అని గర్జించాడు.

ఆ గర్జనకు వీర్రాజు శరీరం భయంతో గుర్రుడి చింది. వీర్రాజు మనసు గళ్లలుంగీవాలా దగ్గర అగి పోయింది.

పిరికిపందలు తప్ప మరెవ్వరూ అబద్ధాలాడరు.

—మర్చి

కాని కాళ్ళు అగలేదు. మరింత వేగంగా పరిగెత్తు తున్నాయి.

గళ్లలుంగీవాలా కూడా వేగం పెచ్చించాడు వీర్రాజును పట్టుకోవడానికి.

మనిషిని మరో మనిషి — భావాన్ని మరో భావం — ఆత్మను మరో ఆత్మ ఎప్పుడూ వెంటాడుతూనే ఉంటాయి. ఈ ద్వంద్వాలమధ్య మాత్రం ఎప్పుడూ ఏదో ఒక వస్తువు ఉంటూనే ఉంటుంది.

ఇద్దరూ ఒకరినొకరినూ పరుగెత్తుతున్నారు. రకరకాల ఆశలు నిండిన వాళ్ల ముఖాలు చూడలేక కాబోలు వెలుగునిచ్చే కరంలు చాలుకు తప్పుకొంది. సద్దుమ్మణిగిన నందులో చీకటిని చీల్చుకుంటూ పరుగెత్తుతున్నారు. వెనకవడ్డ గళ్లలుంగీవాలా చీకటివంటా చుట్టి తన జేబులో పెట్టుకొని వీర్రాజును పట్టుకోవాలన్న ఆవేశం పొందుతున్నాడు. అంతకన్నా ఎక్కువ అవేగం కలిపి వీర్రాజు ఆశ.

అలాగే పరుగెత్తుతూ వీర్రాజు తెరిచిఉన్న ఓ ఇంటిలో దూరి గడియవేసి, తలుపులకు అనుకొని దీర్ఘంగా శ్వాస వదిలాడు. ఒక సుహృద్ యుద్ధాన్నించి తప్పుకొని బయటకు వచ్చినట్టుగా ఉంది.

బయట ఉన్న గళ్లలుంగీవాలాకు వీర్రాజు కనబడక పోయేవరకే కోసం వచ్చింది. ఆ కోసంతోనే అటు ఇటు వచార్లు చేయసాగాడు.

తలుపుకు అనుకొని ఎగశ్వాస పీలుస్తూ అరమాతలు

పక్క కప్పులు తెరిచాడు వీర్రాజు. కళ్ళు జోలుమన్నాయి. జిగేలోమనే వెలుగు వెలుగును సిగ్గువరిచి చిరునవ్వు! చిరునవ్వు నిలుపుకున్న చిన్న పెదవులు! చక్కని అందం నింపుకున్నాన్న గర్భంతో వెలుగుతున్న ముఖం . . .

ఆ వెలుగులో స్త్రీ నిలబడి ఉంది.

వీర్రాజు తడబడ్డాడు. తన జీవితంలో స్త్రీ ఎదురుగా నిలబడటం ఇదే ప్రథమం. ప్రథమానుభవం. ప్రతిది భయంగానే ఉంటుంది. ఆ భయంతోనే మరోసారి అమెవంక చూశాడు. గదిలో చతురస్రాకారంగా వరుముకున్న వెలుగులో అంతనన్నది, అంతలాపు కాని అమె నిలబడి ఉంది. నన్నని తెల్లనిచీర శరీరానికి అతుక్కుపోయి స్త్రీత్వపు మెలికలను స్పష్టపరుస్తున్నది. తలలోనుంచి మెడవరకు జారుతున్న తెల్లని మల్లెదండలు గర్భంగా వప్పుతున్నాయి. అమె శరీరపు మెలికలలో వేడి, చిరునవ్వులలో చల్లదనం తనవైపే ప్రవహిస్తున్నట్టుగా ఉంది వీర్రాజుకు. అమె అతని కళ్లల్లోకి సూటిగా చూసింది. ఆ చూపులను తప్పుకోలేక వీర్రాజు తల వంచుకున్నాడు.

"పారిపోయి వచ్చారు కదూ?"

వీర్రాజు తలఎత్తి అమెవంక చూశాడు. అమె అడిగిన ప్రశ్నకు అనుమానం కలగసాగింది. ఇంతకు ముందు తన పరిస్థితి అంతా తెలిసినట్టుగా మార్లాడు తూంది. బహుశా గళ్లలుంగీకి, ఈ స్త్రీకి సంబంధం ఉండేమో!

"జీవితంనుంచి పారిపోయి వచ్చారు కదూ?" మరలా అడిగిం దా స్త్రీ: కొంచెం దైర్యం వచ్చింది. వెంటనే పొరుషం కూడా వచ్చింది. స్త్రీముందు బలహీనంగా నిరూపించుకోటం అతనికి ఇష్టంలేదు. అందుకని వెంటనే అన్నాడు నవ్వులని ప్రయత్నిస్తూ.

"జీవితాన్ని వెదుక్కొంటూ వచ్చాను."

అమె చక్కణ వచ్చేసింది. నవ్వున తరవాత అంది

"జీవితం ఆడదాని ముందు ఉంటుందనుకున్నారా?" జవాబు ఏం చెప్పాలో అర్థం కాలేదు వీర్రాజుకు. తను ఏమి చెబుతున్నాడో తెలియక పోయినా వెంటనే అనేశాడు.

"స్పష్టిలో జీవితపు కళ్ళాంన్నీ ఆడదాని చేతిలోనే ఉన్నాయి. స్త్రీ దగ్గరే కావలసిన అర్థాలన్నీ దొరుకు తాయి."

"మీరు ఇక్కడికి ఎందుకు వచ్చారు?"

"ఇంతకుముందే చెప్పాను."

"మీరు కాలనుకొనే అర్థాలు ఇక్కడ దొరకవు. ఇక్కడ అనందం అమ్మబడుతుంది."

డబ్బుతో చాలా కొనుక్కోవచ్చని ఎప్పుడో విన్నది ఇప్పుడు గుర్తుకు వచ్చింది వీర్రాజుకు. వెంటనే జేబు తడుముకుని అమె కళ్లల్లోకి సూటిగా చూస్తూ అడిగాడు "ఎంతకు?"

"వంద రూపాయలకు." తనను వాలగా వంచి కింది పెదవిని మునిపంటిలోనొక్కతూ నిలబడింది. ఆ మమయంలో అమె చాలా అందంగా ఉంది. చల్లగా ఉన్న పైటచెంగు వక్కకు తొంగి కింద జారిపోవడానికి ప్రయత్నిస్తూంది. ఉదీకివస్తున్న రొమ్ముల పువ్వుంగా అగుపడుతున్నాయి.

అమెను సఖిని. పర్యంతము చూశాడు వీర్రాజు. అందాన్ని మరిచి నింజెట్టిన శిల్పాలనే ఉంది. ఒక చేతిని డబ్బున్న జేబులో పెట్టి అమె వంక చూస్తూఉంటే అమె వీర్రాజుకు అందంగాను, అందులో స్త్రీగాను

అగడటంలేదు. ఆమె దేనిని తనకు అమ్ముతుందో అని ఆలోచిస్తున్నాడు.

హఠాత్తుగా అతని ఆలోచనకు సంకెళ్ళు వడ్డాయి. ఆమె వీర్రాజుమీద వారిపోయింది. గుండెలమీద అనుకోని తన పెదవులను అతని పెదవులవైపు చాపింది. మెత్తని రొమ్ములు అతని గుండెలను అదుముకొంటున్నాయి. పెదవులలో వేడి వీర్రాజు పెదవులమీద చెంపలమీద చురకలు వేస్తూంది.

— అయినా వీర్రాజులో చలనంలేదు. ఆమె తనను చుట్టేసి ఏమి చేస్తూందో కూడా తెలియకుంలేదు. అతని మెదడు ఎక్కడో ఆలోచిస్తూంది. ఆలోచన ఉండగా చుట్టే మరల విచ్చటానికి ప్రయత్నిస్తూంది.

ఆమె దబ్బుకోసం శరీరాన్ని, అభిమానాన్ని, స్త్రీత్వాన్ని, చివరకు ఆత్మను కూడా అమ్ముకోవడానికి సిద్ధంగా అగడదేంది. వెంటనే దిబ్బగాడు చిల్లర దబ్బులు కోసం ఆత్మాభిమానం అమ్ముకోవడాడుగాను, గళ్ళలుగివాలా దబ్బు కోసం మానవత్వాన్ని వదలి రాక్షసత్వాన్ని సంపాదించుకున్నవాడుగాను గుర్తుకు వచ్చారు.

అతనికి దబ్బు లేనప్పుడు మిగిలిన మనుషులలా మంచితాళ్ళుగాను, తనకంటే అధికమైన విలవలుగల వాళ్ళుగాను అగుపడ్డారు. అయిదువేలకు అధిపతి అయిన తరవాత ప్రతి ఒక్కడూ ఏదో ఒకరూపంలో విలవలు అమ్ముకోవడాలు అగుపడుతున్నారు.

వెంటనే వీర్రాజుకు ఆ స్త్రీ సరివ్యంగంతో శరీరం జలదరించింది. తనకంటే అధమురాలుగా అగుపడ్డ ఆమె ఏదట ఒక్కొక్కటం కూడా ఉండాలనిపించ లేదు. ఆమె కాగిలినుంచి తప్పుకొని “తినుటానికి ఏమైతే కావాలి” అన్నాడు.

ఆమె వాలుగా చూచి నవ్వుకుంటూ తోవలికి వెళ్ళింది. టిప్స్ ప్లేట్టుతో తిరిగి వచ్చేసరికి వీర్రాజు అక్కడ లేడు. తలుపు మాత్రం అటు ఇటు కొంచెంగా కదులుతుంది.

బయటికి వచ్చిన తరవాత జీవితంలో ఎప్పుడూ లేనంత తేలికగా క్షానపీల్చుకున్నాడు వీర్రాజు. అతని మెదడులో క్రొత్తరకాల ఆలోచనలు, శరీరంలో క్రొత్తరకమైన ఆవేశం కలుగుతుంది. అంతేకాదు ఈ మనుషులంటే నమ్మకం పోయింది. ఏళ్లంతా ఏదో నియమాలను, సంస్కారాన్ని తెరలుగా నిలుపు కొని దానివారు విలవల్ని అమ్ముకొంటున్నారు. అందుకోసం ఏళ్లముందు ‘నేను బ్రతకలేను’ అనుకున్నాడు. ఈ సంఘం, అదివిర్రుదొసిన నియమాలు తనను మోసగించుతున్నాయనిపించింది.

చక్క అంగలు మేసుకొంటూ స్వేదనుకు వెళ్ళాడు. అప్పుడే రైలు వచ్చింది కాబోలు చాలామంది గండర గళంగా బయటికి వస్తున్నారు. వాళ్లందరిని తోసుకొని చాలా కంగారుగా వెళ్ళి స్టాట్ ఫైరమ్ మీద నిలబడ్డాడు. ఆ విచ్చిస్వేదనులో బండి ఎక్కువసేపు అగడు. అది మరల బయలుదేరి పోవటానికి కాబోలు రెండుసార్లు గంట వీరనంగా మోగించారు. కంపాత్మమెంట్లు దగ్గరగా వెళ్ళి నిలబడ్డాడు వీర్రాజు.

అతని మెదడులో సంఘర్షణ కలుగుతుంది. గది, నర్తి పేకెట్లు, తిట్లు, ఆత్మాభిమానం — అన్నీ ఒక్కొక్కటే దొర్లిపోతున్నాయి.

బండి కూత వేసింది. గార్డు విజిల్ మరోసారి ఊదాడు.

వీర్రాజులో ఆవేగం మరింత పెచ్చింది. ఫుట్ బోర్డు మీదికి కాళ్ళు వేయటానికి మనసు వెనక ముందు ఊగుతుంది. ఆ ఆటలో వీర్రాజుకు ఒకే ఒక్క అభిప్రాయంకలిగింది, తనేదో తప్పు చేసినవాడిలా ఫారిపోతున్నాడనిపించింది. తనేమీ తప్పు చేయ లేదు. . . . .

బండి కదిలింది. ఆత్మ విమర్శనకు అవకాశం ఇవ్వక అలాగే నిలబడి బండి కనుమరుగయ్యేవరకు చూస్తూ నిలబడ్డాడు. నిలబడి తన జీవితాన్ని మూడు భాగాలుగా విభజించు కున్నాడు. పేదవాడుగా — నిరుద్యోగిగా ఉన్నప్పుడు, అర్ధరాత్రి చీకటిలో ఆత్మకు కూడా గంతలుకట్టి దొంగతనం చేసి ఏమీ పొందలేని గంటకాలము, ఇప్పుడు. . .

ఈ మూడింటిలో మొదటిభాగం మీద ప్రేమ, రెండవదానిమీద అనవ్వాము, మూడవదానిమీద నిశ్చలమైన అభిప్రాయము కలిగింది.

జైలులో చేయిపెట్టి కాగితాలను పైకి తీయకుండా లెక్కపెట్టాడు. అయిదు రూపాయలు తక్కువగా అయిదువేలు!

ఆ అయిదు రూపాయలు? మరొకడి ఆత్మాభిమానానికి వెలకట్టి యిచ్చాడు. ఇలా ఆలోచించుతూ స్టాట్ ఫైరమ్ వరకూ చూశాడు. ఓ స్త్రీ తన సూట్ కేసు ఒక చేత్తో, బెడ్డింగ్ ను మరో చేత్తో వట్టుకొని — చాలా శ్రమపడుతూ బయటకు వెళుతుంది. వీర్రాజుకు ఆమెను చూడగానే ఏదో ఆక కలిగింది. వెంటనే దగ్గరికి వెళ్ళి అన్నాడు “మేడమ్! కావాలంటే నేను సాయం చేస్తాను.”

అతనివంక అందంగా అలంకరించుకున్న ఆమె అదో రకంగా చూచి, తనకోసే నవ్వుకొని సూట్ కేసు, బెడ్డింగ్ వీర్రాజు ముందు ఉంచింది. వాటిని చేత్తో వట్టుకొంటూ అన్నాడు “పీటిని మీ ఇంటవరకు, ఇంకా ఎక్కడికైనా మోసుకువస్తాను. అందుకు ప్రతిఫలంగా అయిదు రూపాయలు ఇవ్వాలి.” ఆ యువతి కాసేపు ఆశ్చర్యంగా చూచి తరవాత ‘సరే’ అన్నట్లుగా తల ఊపి దారి తీసింది. వీర్రాజు సూట్ కేసు, బెడ్డింగ్ నెత్తిన పెట్టుకొని ఆమెను అనుసరించాడు.

రెండుమైళ్ళు నడిచి, అయిదు రూపాయలు తీసుకొని తిరిగి వస్తూఉంటే వీర్రాజుకు, ఎంతో తృప్తిగా ఉంది. అదుగులు చాలా తేలికగా పడు తున్నాయి. అంతకన్న తేలికగా ఉంది మనసు.

కొంచెం సేవటికి గేటును గభాలన తీసుకొని తోవలికి వెళ్ళాడు వీర్రాజు. తన ఇంటి చుట్టూచేరి చాలామంది గండరగళం చేస్తున్నారు. వాళ్లందరినీ చీల్చుకుని ఇంటి యజమాని దగ్గరకు వెళ్ళి అయిదువేల రూపాయలు చేతిలో ఉంచుతూ అన్నాడు “ఇది క్రొత్త విలవలు ఇస్తుండమనుకున్నాను. కాని క్రొత్త బలహీనతల్ని కొని తెచ్చిపెట్టింది!” *

నిగనిగలాడే సలని కురుల రహస్యం...

కేశవర్ధిని

కేశవర్ధినిని నిత్యం వాడండి.. అది మీ శరోజులను చక్కగా పెంపొందిస్తుంది

- * హాజరుగా వాడటానికి కేశవర్ధిని రెడీమిక్స్ డ్ హెయిర్ ఆయిల్
- * శరోజులను శుభ్రంగా, సువాసనగా ఉంచేందుకు కేశవర్ధిని షాంపూ.

తయారు చేయువారు :
Kesavardhini Products,
MADRAS-14.